

ע"פ 25422/01/16 - אבו ע'אנם עאדל נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

04 יולי 2016

עפ"ת 25422-01-16

לפני: השופט יעקב שפסר
המעורר:

אבו ע'אנם עאדל
ע"י ב"כ עו"ד ע' קישאוי

נגד
המשיבה:

מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד ל' דאהר-נסראללה

פסק דין

1. ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום לתעבורה בפתח תקווה (השופט י' צימרמן) מיום 8.12.15 בתת"ע 7840-11-15 לפיו נדון המערער ל-10 חדשי פסילה מלקבל או מלהחזיק רשיון נהיגה, הופעל עונש פסילת רשיון נהיגה בן חדשים לריצוי בחופף, וכן הושת קנס בסך 2,500 ₪ ופסילה על תנאי של רשיון הנהיגה למשך 4 חדשים. הערעור מופנה כנגד חומרת העונש ובאופן קונקרטי בעיקר - רכיב המאסר בפועל שבו.

2. רקע גזר הדין הינו הרשעתו של המערער בהעדרו בעבירת נהיגת רכב מנועי ללא רשיון נהיגה וללא ביטוח, זאת בגין אירוע מיום 12.11.15, ולאחר שהוזמן לדין כדין ולא התייצב.

3. תמצית טיעוני המערער היא כי לא התייצב בשל מחלתו. בעקבות פסק הדין הגיש ביום 30.12.15 בקשה לביטולו, אשר נדחתה בהחלטת בית המשפט קמא בשל אי צירוף אישור רפואי ובשל אי הודעה לפני הדין או בסמוך לאחריו אודות מחלתו. בקשה נוספת שהוגשה ביום 10.1.16 נדחתה אף היא, תוך שביהמ"ש תמה מדוע לא צורפה התעודה הרפואית לבקשה המקורית ומדוע הוגשה הבקשה רק 3 שבועות לאחר הדין. לטענת המערער לא ידע כי עליו לצרף אישור מחלה ובאי ביטול פסק הדין יגרם לו עיוות דין, הן בשל חומרתו היתרה של העונש החורג באופן קיצוני ממתחם הענישה אותו נמנע בית המשפט קמא מלציין, והן בהיותו נהג במקצועו והמפרנס את ביתו. המערער טוען, כי לומד הוא היום נהיגה לסוג הרכב בו נתפס נוהג, לימודים שהופסקו בשל הפסילה.

עובר לדין הגיש המערער לתיק בית המשפט הודעה על תוספת טיעונים לערעור, שבה טען כי פסילת רשיון בת 10 חדשים חורגת קיצונית ממתחם הענישה בעבירה זו, תוך ששגה בית המשפט קמא משלא הגדיר מלכתחילה את מתחם הענישה ולא גזר את דינו של המערער בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין ומבלי לנמק את גזר דינו כאמור בסעיף 40 יד לחוק. גם העונש נגזר בלא שהתובע נימק באופן מפורט את עמדתו, תוך הפעלת הפסילה המותנית בלא צירוף

פסק הדין המקורי שבו הושת העונש המותנה. בנסיבות אלה טען המערער כי פסק הדין של בית המשפט קמא בטל מעיקרא ולחלופין ביקש להתערב בעונש הפסילה שהושת ולהעמידו בהתאם למדיניות הענישה המקובלת, בין בערכאת הערעור ובין על דרך החזרתו לבית המשפט קמא לצורך שמיעת טיעונים בעניין.

4. המדינה עותרת לדחיית הערעור וסומכת טיעוניה על החלטות בית המשפט קמא מיום 4.1.16. תמצית נימוקיה היא כי אי התייצבות לדיון בשל מחלה אינה עילה מוצדקת, ואישור המחלה שצורף מלמד כי המחלה החלה קודם יום הדיון ועל כן היה יכול המערער להגיש בקשתו ולא עשה כן. עוד טוענת המדינה, כי בנסיבות העבירה ועברו של המערער שלחובתו רשומים 32 הרשעות קודמות, והעובדה כי הופעלה פסילה על תנאי בחופף, לא נגרם למערער עיוות דין.

5. נוכח השלמת טיעוני המערער שבמסגרתה עלו טענות נוספות באשר לתוקפו של פסק הדין ותוקפה של השלילה המותנית שהופעלה, נתבקשה ב"כ המשיבה להמציא לעיוני עותק פסק הדין וכן ניתנה אפשרות להשלמת טיעוני הצדדים קודם מתן פסק הדין.

ב"כ המשיבה הגישה ביום 23.6.16 עותק מגזר דינו של המערער בתיק שבו הוטל התנאי וכן השלמת טיעוניה כמתבקש. לא נתקבלה תוספת טיעון כלשהי מצד ב"כ המערער.

6. אחר שעיינתי בהודעת הערעור על נספחיה (לרבות בהודעה על הוספת טיעונים לערעור), ושמעתי את טיעוני הצדדים, לא מצאתי יסוד להתערבותי.

7. בהתאם לגזר הדין שניתן כנגד המערער בת"ד (ת"א) 3606-02-14 ביום 27.10.14, אכן היו תלויים ועומדים כנגדו שני חדשי פסילה על תנאי שתוקפם עד יום 27.10.2016, זאת על רקע הרשעתו באי ציות לתמרור ונהיגה בקלות ראש שגרמה לתאונת דרכים, בה נחבלה נהגת שנסעה מולו וכלי הרכב המעורבים ניזוקו.

גזר הדין אינו מפרט על אילו עבירות הוא חל, ולעניין זה חלות איפוא הוראות סעיף 36 (ג) לפקודת התעבורה נוסח חדש לפיהן מי שלחובתו פסילה על תנאי ובתוך תקופת התנאי עבר עבירה הקבועה בתוספת הראשונה או השניה לפקודה - יופעל התנאי העומד נגדו. העבירה בה הורשע המערער בתיק שלפני, מהווה חלק מהתוספת לפקודה ועל כן מפעילה את התנאי. כמו כן יש להפנות להוראות סעיף 38 לפקודה, לפיהן מי שהורשע בעבירה מהמפורטות בתוספת הראשונה, דינו בנוסף לכל עונש אחר, פסילת רשיון בפועל לתקופה שלא תפחת משלושה חדשים.

הנה כי כן, המדובר בפסילת מינימום בת 3 חדשים על עצם העבירה דנן, ולצידה הפעלת פסילה של חדשיים הנובעת מתנאי סטטוטורי.

8. בחינת עברו התעבורתי של המערער מלמד כי אין המדובר במעידה חד פעמית ולחובתו רשומות לא פחות מ-30 הרשעות תעבורה קודמות בעבירות מגוונות. לא שמעתי מהמערער כל טענת הגנה לגופו של עניין, מעבר לעובדת אי התייצבותו בשל מחלה. העבירה בה הורשע המערער - נהיגת רכב על ידי לא מורשה לכך, לא זו בלבד שיש בה משום מסוכנות ציבורית אלא שמבטאת גם זלזול בחוק ובסדר הציבורי.

9. באשר לאי התייצבותו, לא עלה בידי המערער להצביע על טעם המניח את הדעת לאי התייצבותו כשאין חולק כי היה מודע למועד הדיון. לא אוכל לקבל את טענתו לפיה לא יכול היה להתייצב עקב מחלתו, שכן היה עליו להגיש בקשה כדין לדחיית מועד הדיון מבעוד מועד, עובר לדיון, תוך צירוף אישור המחלה. משלא עשה כן, אין לו להלין אלא על עצמו בלבד.

יש לזכור, כי סדרי הדיון בעבירות התעבורה הנחשבות כעבירות קלות יחסית נקבעו באופן יחודי, המלמד על איזון אינטרסים בין התביעה המייצגת את האינטרס הציבורי, לבין זכויות הפרט להן זכאים הנהגים, תוך קבלת יומם בבית המשפט. סדרי דין אלה מאופיינים בין היתר, במגבלות זמן הנובעות משיקולי יעילות, אפקטיביות האכיפה וההרתעה, וסופיות דיון, שתכליתן בין היתר להפחית עומסים מיותרים, סחבת והכבדה על עבודת בית המשפט, שמשמעותה אף פגיעה בכלל ציבור המתדיינים. למותר לציין כי תכלית זו אינה פגה, גם בתיק כגון זו שלפנינו. גם גזר הדין, בהנתן שלא כלל מאסר בפועל או מאסר על תנאי, תואם להוראות הדין. במסגרת זו, לא ניתן להסכים למצב דברים בו יעשה נאשם דין לעצמו ולא יתייצב לדיון בהתאם לשיקול

דעתו, על אף שהוזמן כדיון, ויאלץ את המערכת הקורסת תחת עומס התיקים הרב, לפנות את יומנה לדיון חוזר בעניינו. מצב דברים זה, אינו מתקבל על הדעת, ויש בו כדי לגרום בהכרח לעיוות דין בהתמשכות הליכים כלפי יתר המתדיינים, אשר עניינם נדחה מפני עניינו של המתדיין שבחר שלא להתייצב.

10. אין בידי לקבל גם את טענותיו האחרות של המערער בדבר בטלות פסק הדין בהעדר הנמקה ואף ב"כ המערער עצמו הסכים כי העדר הנמקה לכשעצמו אינו מביא לביטול פסק הדין. אין ספק כי חובה על בית המשפט לתת נימוקים להחלטותיו, עם זאת נפסק לא פעם, כי ההנמקה יכולה להיות, לפי נסיבות המקרה, קצרה ותמציתית. בענייננו כך נהג בית המשפט קמא משגזר את הדין נוכח הנסיבות וההרשעות. לכשעצמי סבור הייתי כי היה ראוי לנמק ביתר הרחבה את גזר הדין, ואולם לא נעלם מעיני העומס הרב המוטל על בתי המשפט לתעבורה והפרקטיקה הנוהגת במתן הנמקה קצרה ותמציתית בלבד, ככל שמתאפשר הדבר שתכליתה עמידה בעומס העצום.

11. השאלה המרכזית העומדת לפני היא, האם נגרם למערער עיוות דין כלשהו בפסק הדין עצמו. גם בעניין זה סבורני כי התשובה שלילית. המערער לא העלה ולו ברמז הגנה אפשרית כלשהי לגופה בעניינו. בית המשפט קמא גם לא החמיר עם המערער מעבר למדיניות הענישה המקובלת בעניינים מסוג זה [ר' למשל - עפ"ת (מח' חי') 52459-11-10 **ויטלי גורביץ' נ' מדינת ישראל** (17.3.11)], שבו נדחה ערעור של נהג שהורשע בעבירות כבענייננו, ונגזרו עליו 45 ימי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות, 5 חדשי מאסר על תנאי, פסילת רשיון נהיגה בפועל למשך 10 חדשים, פסילה על תנאי וחתמה על התחייבות], אם כי קיים אכן מנעד רחב של ענישה לעבירות מסוג זה שנע בין 3-5 חדשי פסילה ומעלה (כמפורט בין היתר בפסיקה שהציג ב"כ המערער). ממילא ברור איפוא, נוכח עברו המכביד של המערער וחומרת העבירה של נהיגה ללא רשיון נהיגה שיש בה ללא ספק סיכון לשלומם ובטיחותם של עוברי הדרך, שפסק הדין לא הביא לכל עיוות דין, ואין מקום לשוב ולדון בו. בנסיבות אלה לא קמה כמובן גם זכות ל"הגנה מן הצדק" בענייננו, באשר אינו עונה על תנאי סעיף 149 (10) לחסד"פ, בדבר "סתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית" (תיקון תשס"ז) ואף לא לפסיקה הענפה בנושא זה.

12. ולבסוף יצויין, כי הכלל הוא כידוע, שאין דרכה של ערכאת הערעור להתערב בחומרת העונש שהוטל על ידי הערכאה הדיונית ולשים את שיקול דעתה במקומה, אלא במקרה של טעות בולטת או חריגה קיצונית מרמת הענישה המקובלת. בענייננו לא מצאתי כי המדובר בפסק דין שכה חורג מרמת הענישה המקובלת המצדיק התערבות ערכאת הערעור.

13. לאור כל האמור, לא מצאתי כאמור להיעתר לערעור והוא נדחה.

ניתן היום, כ"ח סיוון תשע"ו, 04 יולי 2016, במעמד הצדדים.

יעקב שפסר , שופט